

XƏZANDA YAZ GÜLLƏRİ

ƏLİ RZA XƏLƏFLİ

(Əvvəli ötən saylarımızda)

QƏM DAŞIYAN AHİLƏ

Uca boylu, şux gərdən, ağıllı Ahiləni,
Yazmaq üçün gücümü gərək səfərbər edim.
Bələdçim olsun gəlsin, çağırım söz biləni,
Dalğaların döyüdü bir adaya yol gedim.

Çatım ada könülə, soruşum nə var, nə yox,
Qaynayan bulaq gözlər, mənə cavab verəmi?
Seyr üçün, səfər üçün adaya yol gələn çox,
Ancaq könül bağından kimsə bir gül dərəmi?

Bu adanın qəm evi, ürək sarayı səssiz,
Bir könül adamının taxtı sükuta qalıb;
Sən demə dustaq olar ürəklər də qəfəssiz,
Könül açan xəbər... baxtı sükuta qalıb.

Görürəm məğrurluğu, dözümlü, dəyanəti,
Şahanə qürurunda yenilməzdir Ahilə.
Bir könül adasına ruhumun səyahəti,
Heyrətimə can deyir, danılmazdır Ahilə.

Təklilyə, tənhalığa dözüb sinə gərsə də,
Yaxşı yaman üstündən aldanmayıb, dönməyib.
Bu mindilli dünyadan şirin vədlər görsə də,
Qəlbinin atəşindən, çırağından sönməyib.

Tapınıb qələminə, söykəni öz sözüne,
Yol gəldiyi ömürdə söz ona həmdəm olub.
Yanıb içindən yanan ocağına, közüne,
Bahasına yığıdığı xəzinəsi qəm olub.

Ucalıqdan boylandı, baxıb dünya varına,
O bəxtini adına yozan şaman Ahilə.
Qəlbində dilək-dilək yanan arzularına,
Ürəyinin odunda olub güman Ahilə.

“Necə insan övladının,
Taleyinə düşən qədər;
Dünya mənə pay ayırdı,
Bir ömürdə min bir kədər.

Qəm sinəmi oyaladı,
Damcı daşı oyan kimi.
Yaş gözümdə gilələndi,
Dərdlərimə həyan kimi.

Zaman geri alır, bizə
Hər nə verib gile-gilə;
Bu dəyişməz həqiqəti,
Anlamadım bilə-bilə.

Gəldim, yığdım, yığışdırdım,
Kədəri kökdən qopardım.
Əskik olsa dünyadan qəm,
Axtarmayın, mən apardım”.

Mənaya baş aparın, sözü bilən kimsələr,
Doğru verib bu şeirin sənətdə dəyərini.
Kimlər mənə duydusa, bilirəm ki simşələr,
Qəm eşqi taraz eylər dünyanın əyərini.

Ağasəlim Hacı, Sərvaz Əsgərli özü,
Yazıblar Ahilənin alov dilli sözündən.
Mən də yaxşı bilirəm, Ahilənin söz közü,
Danışır yananların doğrusundan, düzündən.

Ahilə yaxşı bilir “Xatirəyə dönən gün”,
Qayıdacaq dünyaya, sevdiyi yurd gözləyər.
Əlağa Mərdanlığın ruhunda dillənən gün,
İnamında yaşayan, ulayan qurd gözləyər.

Ey vətənin söz qızı, yollar yordun, Ahilə,
Ruhunu oxuduqca gördüm, baxtın Vətəndir.
Qəlbində Qarabağı, Şuşanı yanan gördüm,
Şahanə məkanın var, bildim taxtın Vətəndir.

Təzadlar arasında ağlamadın, gülmədin,
Sızlamadın göynəmədən, yaralardan ölmədin.
Bəxti xoşbəxt görmədin, heç pis bəxt də bilmədin,
Ömrün, günün, həyatın, çağın, vaxtın Vətəndir.

Təbriz üstü Marağa... zülfünə bir daraq sal,
Ötən durna köçünə lələk bağla, varaq sal,
Xudafərin üstündən Savalana soraq sal,
Araza gir, suya dön, bil ki, axdın, Vətəndir.

Qalxıb uca göylərdən bax ocağı sönməyə,
Bir Kərəmin ahında yağısına sinənə,
Saçından tel ayırıb bassan dərdli sinənə,
Dilin oda bükülsə, yandın, yaxdın Vətəndir.

Xələflinin gözündə barlı-bəhərli bağsan,
Dəyişməyən fəsilən, ötməyən zaman, çağsan,
Bu yurda, bu diyara sevgində uca dağsan,
Qəlbinin zirvəsinə bayraq taxdın, Vətəndir.

Bu yerdə söz sənindir, yenə özün dilə gəl,
Qoy mənim oxucum da varlığını oxusun.
Dolan gözlərim üstə, elə dolan, elə gəl,
Könlüm sənə ruhuna naxış salsın, toxusun.

Sənə ölmez inamın qaytarıb Qarabağı,
Kitabında görürəm danışan yurdu, yeri.
Sən necə yaşamısan, sözün verir sorağı,
Gözlərimə çəkirəm yazdığın sətirləri.

“Qaralan ocaq yerləri,
Qor saxlayar kül altında.
Bir gün Koroğlu dönəcək,
Yurd yerinə Qıratında.

Bayramları çadırlarda,
Qarşılayan köçkün gəlin.
Gəl süfrə aç, bir şam yandır,
Taleyindən küskün gəlin.

Dur bir qulaq falına çıx,
Yurda dönmək niyyətilə.
Qoy niyyətin hasil olsun,
Ulu tanrı qismətiylə”.

“Bir ömrə bələdçiyəm” kitabından üç bəndi,
Yazıma güzgü tutdum, qəlbin, ruhun görünsün.
Ürəyinlə görmüsən yanan şəhəri, kəndi,
Özün elə yanmısan, dərdin, ahın görünsün.

Yazdığın şeirlərin xəritəsi tanışdır,
Qarabağı ruhunla, xəyalınla gəzmisən.
Ey könlüm, simsar elə, duyğuları danışdır,
Üstündən Xələflinin soruş, necə əsmisən?

Sənə şair könlünü ovutmağa söz acız,
Təşbehlər, bənzətmələr bu yerdə kara gəlmir.
Vətəninə üşüyən ürək üstə köz acız,
Neyləsin təbib, loğman, məlhəmə yara gəlmir.

Sən “Həsərət qoyulsaydı, özümün adım” dedin,
“Yəqin ki, özümə də” belə “həsərət qalardım”,
Bu da bir cür etiraf, bəxtə giley eylədin,
Allah da olsaydı mən, kövrələrdim, dolardım.

Gəlsin bayatı könlüm, dərdin bəy atı könlüm,
Ahiləyə yol versin eşqi, həyatı könlüm,
Yağışı sinə yuyar, dolusu qəm göyərdər,
Doğusunda gün doğar, qəmində batı könlüm.

Şimşəyin çaxdı, gözəl, sinəmi yaxdı, gözəl,
Odu göyü doğradı, yağışı axdı gözəl.
Ov keçər, ovlaq qalar “dünya mənim” deyənini,
Qəlbindən oxu keçdi, nə qəfil baxdı gözəl.

Sənə qəmlər yolunu odlanan köz yaşıyla,
Misra-misra ələnən yağışımla çəkirəm.
Özüm də yuyuluram tanrının göz yaşıyla,
Dolu sünbül dənini yaddaşlara əkirəm.

“Hələ Aran torpağına
Belə erkən yağma, yağış.
Bu çöllərə köçkün düşüb
Çöhrələri boranlı qış.

Bu il Muğan, Mil düzünün,
Rayon-rayon qonağı var.
Maşın-maşın, karvan-karvan,
Köç-külfətlə gəlib onlar.

Ata-baba ocağından
Didərgindir bu qonaqlar,
Öz yurdunda yurdsuzlara,
Baxan gözlərim qan ağlar.

Ev-eşiklər, yurd yuvalar,
Viran oldu, talan oldu.
Qohum-qonşu ayrı düşdü,
Arzu-kamlar yalan oldu.

Mərmi, güllə yağışında,
Parçalanıb ölənə vay.
Yağı düşmə pəncəsində,
Əsir olub qalana vay.

Əsir düşüb qız-gəlinlər,
Daş olaydı, daş, ay Allah.
Bir möcüzə baş verəydi,
Kaş olaydı, kaş, ay Allah.

Sapı özümüzdən olan,
Baltaların sapı sınısın.
Düşməni düşməndir, satqınlar
Xalq içində qoy tanınsın.

Yağma yağış, isladarsan,
Düzdə olan yataqları.
Yuxusundan oyadarsan,
Qocaları, uşaqları.

Əvvəlki 8-ci səhifədə

Yağma hələ, yağma, yağış,
Dərd üstünə qəm ələmə.
Ümidini üzmə haqdan,
Toxta, könül, qəm eləmə”.

Sən özün “Bir ömrə bələdçiyəm” deyirsən,
Həyatının mənası gör neçə ahdan keçər.
Bəxtini, taleyini “ah” ilə bağladılar,
Neçə-neçə ümidlər yanan sabahdan keçər.

Ahıləsən, ahınlı yandırdın dağı-daşı,
Söndürmədi odunu gözlərinin yağışı,
Bu da tale körpüsü, sınaqların son başı,
Sən özün ülvyyətdən, kimlər günahdan keçər.

Anası ağlar xeyir əsir şərin içində,
Can salamat qalarmı neçə şirin içində,
Ömür keçər, gün keçər acı, şirin içində,
Çoxlarının yolunu gördüm tamahdan keçər.

Əzəlidən sevdinin qəm səni oda tutdu,
Taleynə yazılan kəm səni oda tutdu,
Yanğuları söndürən nəm səni oda tutdu,
Qəlbini dözümdə səbrin Allahdan keçər.

Hər bir sınıq könülün qəmi dağdır cahana,
Şairdən, hər bir sözün güllü-bağdır cahana,
Açıq ömür yaşadı, uzun ağdır cahana,
Yusifin, Züleyxanın sirri aghahdan keçər.

Haqqın odu, atəşi basılmaz köz önündə,
Qəzəblərin, kinlərin çəkinmə, döz önündə,
Neçə hirsələr, hikkələr sarsılar söz önündə,
Vətəni qorumağın yolu silahdan keçər.

Könlümə həmdəmləkdə Xələflinin yarısan,
Ömrü xəzan içində ruhunun baharısan,
Dilinin nəğməsisən, muğamısan, tarısan,
Sevgili ürəklərin ahı Segahdan keçər.

Əzizim Balaxanı, yadımdamı demişdin,
Bilirəm Ahiləni yəqin ki, unutmazsan,
Kədərlə nəfəs alıb sözlünlə qəm yemişdin,
Demişdin qəm daşıyan ürəyi qanatmazsan.

Vəfalı Balaxanı, daha məndən incimə,
Ahilənin adına bu dastanı bitirdim.
Gəlib axtaran olsa, bir qaranlıq küncümə,
İnamı işıq kimi bükdüm sənə gətirdim.

Mənim günah çiyinimə mələklər nə yazıbsa,
Sözümün yağışında belə yumaq istədim.
Harda fikrim niyyətim, dolaşıbsa, azıbsa,
Çağlayan ilhamımda selə yumaq istədim.

Cavabı tapılmayan hansı sual qaldısa,
Məzarımdan öyrənər, qəbrimdən soruşarsan.
Əmanətim soldusa, vəsiyyətim kaldısa,
Baş daşımdan boylanan səbrimdən soruşarsan.

ŞAİR RAFİQ MUSAYA MƏKTUBLAR...

I məktub

Salam, şair dostum, ay Rafiq Musa,
Əhdə sadıq olan əyməz dostluğu...
Dost da öz dostuna süfrə açmasa,
Bir çürük qoza da dəyməz dostluğu...

Yaxşı adın-sanın, gözəl təbin var,
Sözünün dadına, tamına söz yox;
Cavanlıq eşqinə təzə dəbin var,
Könül sarayına, damına söz yox...

Açıb yaxasını arzu, istəyin,
Qönçələr gəzirsən şehi üstündə;
İtmiş xatirələr olsa dəstəyin,
Xəyal plov gələr behi üstündə...

Yaddaş dənizinə baş vursan əgər,
Gənclik sahilinə çökər ləpələr...
Qəmlər varlığına çöksə dərd əkər,
Gözündə dağ olar kiçik təpələr...

İsmayıl Həkimli hal bilən dostun,
Yapış ətəyindən qoyma yan gedə...
Tormoz Hüseyn də suxluqda üstün,
Qoymaz bir istəyin qala kölgədə...

Harda fikir əksən bir dilək bitər,
Barı dostlarının sayına düşər;
Olana, olmaza bir ələk yetər,
Qayğı Saməddinin payına düşər...

Qabil sakit-sakit dinləyər bizi,
Şahalı suxluqla aranı qatar.
Tofiq Xəlillinin ruhlar dənizi,
Dalğalar qoynunda uyuyar, yatar.

Mir Cəlalə deyim, bir danış görək,
Bəxtin hansı yoldan keçirdi səni?
Yaddaşa yol açaq pilləkan hərə,ək,
Çağıracaq taledən, bəxtdən küsəni.

Kamil Bəşirov da canlara dəyər,
Gəlsə dil ötər məclis başında;
Sənin məclisində hər kəs kef yeyər,
Sən belə cavansən yetmiş yaşında...

XƏZANDA YAZ GÜLLƏRİ

Həsən Bayramoğlu sənə nə deyər,
Onsuz məclis qurub, süfrə açasan;
İslam Qərblinin könlünə dəyər,
Hadilik eşqindən dönüb qaçasan...

Firuz Mustafanın sözü-söhbəti,
Vaxtın dərzisində təzə don biçər;
Bir “Dəniz köçü”dür sənət heyreti,
Gəlib “At günü”ndə “Qapı”dan keçər...

Rafiq Musa, bir az tələsmə hələ
Qoy məclis yığılsın, görək kimlər var,
Vaxtın axarında söz gəlsin dilə,
Hələ ürəklərdə təzə simlər var...

Pulun, ya işrətin toruna düşüb,
Harda küllənmişən, deyə bilmərəm.
Sözün yörəsindən xəlvət sürüşüb,
Qaçıb gizlənməni öyə bilmərəm.

Yorğun Xələflini çəkmə divana,
Sənin meydanında bir işim yoxdur;
Sözüm də nəzirdir qada sovana,
Divlər qabağında gərdişim yoxdur...

II məktub

Şair Rafiq Musa bəri gəl görüm
Yazsam oxumağa səbrin çatarmı?
Yazmasam bir zaman çat verər gorum
Söz bilən yanında söz də batarmı?...

Bəsdir quzu quzu şeirlər yazdıq,
Bəndlər misra misra mələmə qaldı;
Tamah dişimizlə qəbirlər qazdıq,
Fikirler şişləyib nələrə qaldı...

Soraq sal, kim yatıb, kim oyaqdırsa,
Gəlsin fikirlərdə ləpədən...
Başların içində baş ayıqdırsa
Baxsın başı daşdan daşa dəyəne...

Kimlər yaddan çıxıb, küncə atılıb,
Kimlər öz dərində batmağındadır;
Kimin yuxusuna haram qatılıb,
Kimlər şirin-şirin yatmağındadır...

Çıxaq ətəlin durğun halından,
Yığışaq bir yer... könlümüz gülsün;
Gəncliyin xarlanmış yaddaş balından
Daddıqca ruhumuz imana gəlsin...

Astaradan Adil, Göycaydan Əkbər
Gəlsələr məclisin ruhu gül açar
Sözümə güc gələr, qəlbimə təpər,
İlhamım sevinər, duyğum qol açar...

Gəlsin Sərtibimiz, Fəxrəddinimiz,
Dostlar arasından soyuqluq getsin...
Sevinsin qaradlıq, dostluq dinimiz,
Arzular bar versin, murada yetsin...

Borçalıdan Hümət, Əlixan da var
Yaddaşa yaşayar dostluq pirləri;
Məkkəm, Mədinəmdir - qibləmdə qalar,
Vətənin qıraqda qalan yerləri...

İsmayıl Həkimə demişəm “gözlə”,
Kimdən salam gəlsə mənə söyləsin;
Hər salam haqqını verərəm sözlə,
Sözümə yol açan el car eyləsin...

Xəyalən gedərik Araz boyunca,
Xudafərin üstə dərd əkərək biz,
Qəmin şərabını içib doyunca,
Xaraba yurduma baş çəkərək biz...

Diri dağlarının narı, ənciri
Bizi öz barına qonaq eləyər...
Qırlıb tökülər həsrət zənciri,
Vüsal ayrılığa qınaq eləyər...

Yaxşı bax, təzim et uludan ulu
Müdrüklər müdrüki Gordu babaya;
Arayaq kol basmış cığırı, yolu,
Qovuşaq həsrətli elə, obaya...

Göstərəm sənə Xələf dağı,ni,
Qüruruna baxıb fəxr eləyərən;
Görsən sinəsində dağlar dağı,ni,
Bəlkə bu dövrədən qəhr eləyərən...

Ruhlar da sevinər bizi görəndə,
Deyərlər balamız kimlərlə gəlib;
Qəlbimin dan üzü işıq dərəndə
Görərlər bir kövrək simlərlə gəlib...

Ey şair, cəm elə könüldəşləri,
Ağdan üstündən uçub gedərik;
Görmərik yol üstə qəlbi daşları
Cəbrayıl Atanı qucub gedərik...

Bizim Əzəmət də Süleymanlıdan,
Ağ yol üstə çıxar, bizi görməyə;
Sözün də bağbanı gərəkdir gələ,
Adları yaddaşdan seçib dərməyə.

Burda Əsgər gərə, müdrük, ağıllı,
Dostluq sevgisinə bələdçi dura.
Dünyamız belədir, sözlü, nağıllı,
Memarı söz üstə bir qala qura.

Şuşaya baxarıq göyün üzündən
Yerdəki dostların gözündən iraq...
Nurlanar yolumuz şair sözündən,
Sevgimiz od olar, qəlbimiz çıraq...

Görməzlər püskürə yanardağımız,
Qəlbindən korların tük seçməyi var...
Susuzdan yansa da könül bağımız,
Qaratikanların su içməyi var...

Saysan saya gəlməz it sürüsüdür,
Doyub dolanmayan xaşal qarınlar...
Fikirdə, ağılda qax qurudur,
Niyəti baş yeyən ac gözlər də var...

Zehindən, ağıldan korlar yatsa da,
Bu yatmışlar içində halın necədir...
Səhərlər gün doğub axşam batsa da
Vallahı bu dünya tamam gecədir...

Abir, ismət adlı xalalımız var,
Neyləyə, çıxarıb ataqlı indi...
Bir ilham köhləni, söz atımız var,
Sözün yalmanına yataqlı indi...

(Davamı var)